

Til brugere af respirator i hjemmet og til brugerens hjælpere

Der har inden for det seneste års tid være flere tilfælde, hvor respiratorslangen er faldet af tracheostomikanylen hos en respiratorbruger, og hvor det har medført dødelig udgang for respiratorbrugeren.

Det må selvfølgelig ikke forekomme.

Respirationscenter Vest (RCV) skal bl.a. på den baggrund gentage og indskærpe budskabet fra oplæringen på RCV over for såvel den enkelte respiratorbruger som over for den enkelte hjælper om nødvendigheden af omhyggelighed og ansvarlighed i forbindelse med anvendelsen af respiratorbehandlingen i hjemmet og i øvrigt.

Det betyder i udgangspunktet, som det fremgår af nedenstående skrivelse fra Sundhedsstyrelsen, at hjælperen har respiratorbrugeren inden for synsvidde. (Det betyder også, at 12 timers vagter er det man bør etablere.)

Fravigelse fra dette forudsætter, at respiratorbrugeren udtrykkeligt fraskriver sig denne overvågning og sikkerhed (for en angivet periode og omstændighed), og at respiratorbrugeren har forstået de mulige konsekvenser og risici af dette valg.

En respiratorbrugers fraskrivelse af en sådan overvågning og sikkerhed skal fremgå skriftligt (med angivelse af tidspunkt), f.eks. i form af en log-bog (notat-bog), som hjælperne fører hos den enkelte respiratorbruger.

Uddybning af problemstillingen fremgår i de nedenstående udvalgte afsnit af **skrivelse fra Sundhedsstyrelsen** til RCV af d. 19-8-2010:

"Handicaphjælperes opsyn med respiratorbrugere indebærer således som udgangspunkt, at en hjælper har en patient i synsvidden i henhold til patientens informerede samtykke til respiratorbehandling, dvs., at handicaphjælperne ikke udelukkende kan stole på alarmerne på respiratorerne.

Der må for hver enkelt respiratorbruger, i forbindelse med beslutning om respiratorbehandling i hjemmet, foretages en konkret vurdering af respiratorbrugers handlevne, herunder patientens evne til at overskue konsekvenserne af behandlingen og i forbindelse hermed konsekvenserne af at frasige sig en handicaphjælperes opsyn (habilitet).

Er respiratorbrugeren vurderet habil, er dennes selvbestemmelsesret afgørende, men handicaphjælperen skal selvsagt i en situation, hvor respiratorpatienten fravælger handicaphjælperens opsyn, i forbindelse med beslutningen, og til stadighed, informere om de mulige konsekvenser af beslutningen og forsøge at overtale og motivere respiratorbrugeren til at ændre opfattelse af situationen. Den habile respiratorbruger, som i den konkrete situation f.eks. frabeder sig de årlige anbefalede kontrolindlæggelser eller ikke ønsker umiddelbart at henvende sig til Respirationscentret med henblik på at få udbedret en skade i låsemekanismen i tracheostomituben eller ønsker at høre musik på et så højt lydniveau, så det er svært/umuligt at høre fjernalarmen, skal informeres om konsekvenserne af sin stillingtagen i relation til handicaphjælperens opsyn, herunder vilkårene for, at handicaphjælperen kan udføre sine opgaver på en forsvarlig måde. (Sundhedsstyrelsen skal bemærke, at jævnfør ovenfor er det ikke tilstrækkeligt, at handicaphjælperen stoler på fjernalarmen, men hjælperen skal have patienten i synsvidden)".

RCV arbejder i øjeblikket med forslag til, hvorledes der sikres den nødvendige og bedste uddannelse i forbindelse med ansættelse af nye hjælpere hos den enkelte respiratorbruger, og vil vende tilbage når dette arbejde er færdiggjort.

Giver denne henvendelse anledning til spørgsmål, er man velkommen til at henvende sig til RCV.

Bedste hilsner

Ole Nørregaard
Overlæge, funktionsleder
Respirationscenter Vest
Århus Sygehus - Nørrebrogade